SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1263
van **SUZY WOUTERS**
datum: 26 juli 2021

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Sigmaplan Demerbekken - Herevaluatie

De uitzonderlijke regenval midden juli 2021 leidde ingevolge de extreem hoge waterstanden en overstromingen vanaf begin tweede helft van die maand in het Demerbekken tot een crisissfeer. Pas op donderdag 22 juli begonnen op het grondgebied van onder meer Scherpenheuvel-Zichem (meer bepaald in de deelgemeenten Zichem en Testelt) de waterniveaus langzaam te zakken.

Vanaf 16 juli had men in deze gemeente in samenspraak tussen lokale en gewestelijke diensten een aantal dijken op bepaalde plaatsen verlaagd om, via deze zogeheten tijdelijke noodtuimeldijken, het water in de omliggende Demerbroeken te bergen.

Deze broeken, die de natuurlijke overstromingsgebieden van de Demer zijn, liepen dermate vol dat op verschillende plaatsen tal van woningen zeer ernstig met overstroming werden bedreigd (zo ontsnapten de wijk Ter Elzen in Averbode en de zones rond het Hof van Zichem en de Maagdentoren in Zichem maar nipt aan een regelrechte overstromingsramp).

In het Sigmaplan voor het Demerbekken is men intussen in het nabije verleden al gestart met het heraansluiten van meanders zodat het water van de Demer trager afvloeit, er opnieuw meer vochtige natuurgebieden komen en er ook meer buffercapaciteit ontstaat in geval van watersnood .

Deze plannen voorzien echter ook op verschillende plaatsen in een verlaging van de Demerdijken; een soort permanente tuimeldijken dus.

De recente watersnoodgebeurtenissen tonen echter aan dat er hoogdringend nood is aan een ernstige evaluatie en bijsturing van het Sigmaplan voor het Demerbekken, waarbij men eerst alle kritische punten van de recente overstromingen in kaart brengt, in functie daarvan vastlegt waar de aanleg van landinwaartse dijken absoluut noodzakelijk is en deze dijken ook effectief aanlegt, en pas dan beslist waar en wanneer permanente tuimeldijken worden gerealiseerd.

1. Is de minister van plan om onmiddellijk over te gaan tot de hoger beschreven ernstige evaluatie en bijsturing van het Demerbekken Sigmaplan? Zo ja, binnen welke termijn en op welke wijze zullen de resultaten van deze evaluatie kenbaar worden gemaakt aan de lokale besturen en de bevolking? Zo niet, waarom niet?
2. Hoe staat de minister ten opzichte van de aanleg van afdoende landinwaartse dijken binnen het Demerbekken, en binnen welke termijn zouden die vanuit budgettair, technisch en projectmatig oogpunt aangelegd kunnen worden?
3. a) Welke overheid/overheden zal/zullen de financiële lasten moeten dragen voor de al geplande Demerdijkverlagingen, de zogeheten permanente tuimeldijken?

Vlaams Parlement

b) Graag een overzicht van de plaatsen (met inbegrip van de geschatte kostprijs per plaats) waar dergelijke tuimeldijken op de loop van de Demer zullen worden aangelegd en binnen welke termijn die dijkverlagingswerken in het kader van de uitvoering van het huidige Demer Sigmaplan zullen worden uitgevoerd.

c) Is de minister van plan om deze dijkverlagingswerken uit te stellen tot er duidelijkheid is waar landinwaartse dijken absoluut noodzakelijk zijn en voormelde dijken ook effectief zullen gerealiseerd zijn? Zo niet, waarom niet?

4. Welke overheid zal de kosten dragen voor het herstel van de recent aangelegde tijdelijke noodtuimeldijken in het Demerbekken?

5. Welke lessen en conclusies hebben de bevoegde diensten van de minister die instaan voor het beheer van het Demerbekken en de bestrijding en het inperken van overstromingsrisico's binnen dit bekken op dit ogenblik al getrokken uit de recente watersnoodgebeurtenissen van juli 2021? Zijn er intussen wat dit beheer betreft vanuit deze diensten al bijsturingsingrepen ter goedkeuring voorgelegd aan de minister of al effectief gepland? Zo ja, welke, waar en wanneer?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 1263 van 26 juli 2021
van **SUZY WOUTERS**

1-4. Deze deelvragen behoren tot de bevoegdheid van minister Lydia Peeters, aangezien de Demer in de betreffende zone wordt beheerd door de Vlaamse Waterweg.

5. Alle experts zijn het eens dat de realisatie van extra bergingscapaciteit in het Demerbekken de schade sterk heeft kunnen beperken. De overstromingen werden ook goed voorspeld en opgevolgd via waterinfo.be zodat een efficiënte aanpak tijdens de overstromingen mogelijk was. De samenwerking tussen de verschillende waterbeheerders, de gemeentes en de crisisdiensten werd ook sterk gewaardeerd. Naast de verdere inzet op verhoogde bergingscapaciteit zijn lokale en individuele beschermingsmaatregelen nodig om de overstromingsschade maximaal te beperken. Door de gouverneurs van Vlaams-Brabant en Limburg wordt een grondige evaluatie van de voorbije overstromingen voor het Demerbekken voorbereid. De verschillende waterbeheerders zullen hier aan meewerken. Alle gemeentes worden bij deze evaluatie betrokken.